

NOWY DZIEN

POPOŁUDNIOWE PISMO CODZIENNE

ROK III

Warszawa, czwartek 1 lipca 1943 r.

NR. 601

DZIŚ 4 STRONY

"Zanim opadną jesienne liście z drzew -

rozegrają się doniosłe wydarzenia na frontach Europy..."

PREMIER CHURCHILL O DAŁSZYCH LOSACH WOJNY

I O ZWYCIĘSTWIE, KTÓRE NIESIE ŻYCIE, WOLNOŚĆ I SZCZĘŚCIE

LONDYN 1.7. Premier Churchill wygłosił wczoraj w gmachu ratuszu londyńskiego wielkie przemówienie, w którym zanalizował obecną sytuację wojenną, prowadzącą nieuchronnie do całkowitej kapitulacji wroga. Oto główne fragmenty przemówienia:

"W o tej historii Wielkiej Brytanii nie było jeszcze wojny, któraby tak bardzo zjednoczyła cały naród jak wojna obecna, prowadzona na śmierć i życie. Od chwili, gdy Wielka Brytania oświadczyła, że nie będzie stała z boku w chwili, gdy Niemcy napadli na Polskę, nie zachwiała się, nie spojrziała wstecz, nie cofnęła się, trwa i walczy i nie pójdzie na żaden kompromis. Wielka Brytania i Stany Zjednoczone nie mają żadnych celów egoistycznych w tej walce. Nasze zjednoczenie jest podstawą przyszłości świata. Gdyby te dwa narody zerwały więzy zjednoczenia, byłby to koniec kultury na świecie. Nasz sojusz z Rosją ożywiony jest duchem życzliwości. Spożyczamy się również rozwoju dobrych stosunków z Francją po wojnie."

Przechodząc do omówienia sytuacji na frontach, premier Churchill oświadczył, że ogólny przebieg walki jest w pełni zaawansowany.

Dwie decydujące bitwy wygrane

- W maju - oświadczył premier - wygraliśmy dwie bitwy. Jedną z nich to bitwa o Tunis, której przebieg wszyscy znają. Wzięcie 350 tys. jeńców, olbrzymich ilości sprzętu i zaopatrzenia - to sukces równy Stalingradowi. Jest jedna z piękniejszych kart Historii Wielkiej Brytanii.

Nie mniejszy sukces odnieśliśmy w maju na innym ważnym froncie - na morzach. Bitwa ta zakończyła się ostateczną porażką nieprzyjaciela. Zniszczyliśmy w maju ponad 30 nieprzyjacielskich łodzi podwodnych. Od połowy maja ani jeden statek Sprzymierzonych nie zatonił na północnym Atlantyku, a czerwiec był najlepszym miesiącem od początku wojny.

Bezlitosna ofensywa lotnicza

Toczy się obecnie bitwa lotnicza o Zagłębie Ruhry. - Zrzuciliśmy na te tereny olbrzymią ilość bomb. Na Düsseldorf w ciągu jednej godziny lotnictwo nasze zrzucało 2 miln. kg. bomb, podczas gdy Niemcy w ciągu 6-iu miesięcy tego roku zrzucili na Anglię tylko 1,5 miln. kg. bomb, i to tracąc 245 maszyn. Nie z leżnie od naszej siły lotniczej flota powietrzna Stanów Zjednoczonych, których siła bojowa stale wzrasta, przyczynia się do zniszczenia wroga. Niedługo też do naszej ofensywy powietrznej przyłączy się lotnictwo sowieckie. W miarę jak noce będą dłuższe, nasze naloty staną się cięższe. Po zbombardowaniu większych miast weźmiemy się do mniejszych. Oto jak wygląda przyszłość Hitlera i jego pomocników. Kto mieczem wojuje, od miecza ginie.

Uderzenie na Włochy

Włochy doznały dotąd tylko wstępnego powierzchniowego uderzenia Aliantów. Nie mogę powiedzieć skąd przyjdzie cios ostateczny, ale zanim opadną jesienne liście z drzew dojdzie do ciężkich walk nad M. Śródziemnym i na innych frontach Europy. Nasz oręż niesie światu życie, wolność i szczęście.

GEN. SIKORSKI W KAIRZE

LONDYN 1.7. Gen. Sikorski przybył do Kairu. Zaraz pierwszego dnia odbył szereg konferencji m.in. z głównodowodzącymi siłami brytyjskimi na Bl. Wschodzie, gen. Wilsorem.

DESANT AMERYKANSKI

na wyspie Rendova

NOWY JORK 1.7. Wojska amerykańskie dokonały pomyślnego desantu na wyspie Rendova w archipelagu Salomona, w odległości 7 km. od Munda, największej bazy japońskiej na południowo-zachodnim Pacyfiku. Desant poprzedzony był 150 ciężkimi nalotami.

NIEMCY ARESZTOWALI

B. AMBASADORA FRANCJI W BERLINIE

BERNO 1.7. Niemcy aresztowali w Grenoble b. ambasadora Francji w Berlinie Francois- Poncet, który w 1939 r. wręczył ultimatum Francji.

PRYZNAJĄ SIĘ DO KŁĘSKI

BERLIN 1.7. Niemcy podali cyfrę zatopień w czerwcu na 109000 ton. Ta najniższa dotychczas cyfra i tak jest zdaniem Londynu przesadzona.

Z ŻELAZNA KONSEKWENCJA...

Pisaliśmy już kiedyś, że każda mowa premiera Churchilla to słup milowy w toczącej wojnie. Mowa wczorajsza premiera brytyjskiego jest znowu zbilansowaniem jednego etapu, a wytknięciem następnego. Przez długie lata mowy Churchilla nie nastrajały optymistycznie. Prawda była ciężka i taką prawdę głosił wódz W. Brytanii. Obecnie każda nowa mowa daje coraz więcej powodów do radośnych nadziei, do wiary w bliskie i szczęśliwe zakończenie kataklizmu dziejowego.

Słowom Churchilla odpowiadają zawsze fakty. Nie rzucał nigdy na wiatr prorocztw i zapowiedzi. To też gdy dziś mówi, iż "zanim liście z drzew opadną, nastąpi doniesienie o rzuceniu na frontach południowych i innych frontach", możemy wierzyć w zbliżanie się rozstrzygających wypadków.

Churchill posumował rezultaty dwóch wielkich być może decydujących o losach wojny bitew, które rozegrały się nie dawno. Jedną z nich to zwycięska walka o Tunis, drugą - to wspaniały sukces w wojnie morskiej, polegający na całkowitym niemal wyrogowaniu niemieckich łodzi podwodnych z Atlantyku.

Mowa premiera brytyjskiego nie ograniczała się jednak tylko do analizy sytuacji wojennej. Były w niej także pewne subtelne, ale wymowne akcenty polityczne. Dla Polski interesująca była zwłaszcza wypowiedź na temat sojuszków. Churchill powiedział, iż zjednoczenie W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych jest podstawą przyszłości świata natomiast co do Rosji, to ograniczył się do stwierdzenia, iż "sojusz z Rosją ożywił jest duchem życzliwości".

Warto w tym miejscu przypomnieć, iż w swym ostatnim przemówieniu również gen. Sikorski podkreślił kategorycznie, iż nie ma mowy o jakimś Pakcie Czwerech, któryby decydowałby o losach świata. Choc...

Churchill rozpoczął swoje przemówienie od stwierdzenia, iż W. Brytania przystąpiła do wojny z powodu Polski i dla Polski. I od tego czasu nie zachwiała się ani na chwilę walcząc z żelazną konsekwencją o ostateczne zwycięstwo. A żelazna konsekwencja zwycięstw prowadzi niezawodnie do wielkiej, potężnej Polski.

Min. Eden:

NIC NAS NIE POWSTRZYMA OD BOMBARDOWANIA RZYMU

LONDYN 1.7. Na interpelację jednego z posłów Izby Gmin w sprawie rzekomych rozmów, które miał przeprowadzić rząd brytyjski na temat uznania Rzymu za miasto otwarte - min. Eden oświadczył, że Sprzymierzonych nie powstrzyma od bombardowania Rzymu, jeżeli to okaże się pożyteczne dla ogólnych celów wojennych. - Nikt nie zapraszał Mussoliniego - mówił min. Eden - do bombardowania Francji lub udziału w bombardowaniu Londynu. Obecnie my użyjemy wszelkich środków, aby zmusić Mussoliniego do kapitulacji. Jeśli chce uniknąć bombardowania Rzymu - niech się podda.

To oświadczenie Edena zestawiano było w Izbie Gmin z wypowiedzią premiera Churchilla, iż obecne bombardowanie Włoch należy uważać za zapowiedź zaprzędy.

Wczoraj na rozkładzie RAFuREGGIO DI CALABRIA, MESSYNA, COMISO

LONDYN 1.7. Z wczorajszych operacji lotniczych nad Włochami na pierwszy plan wysuwa się ciężki nocny nalot na Reggio di Calabria. Samoloty brytyjskie startujące z Maltę dokonały naloty na Messynę i Comiso. Zestrzelono 2 samoloty nieprzyjacielskie. Jeden myśliwiec brytyjski nie powrócił do bazy. Nad Pantellorią zestrzelono 2 niemieckie samoloty.

Wywiad lotniczy stwierdził, iż Livorno po dokonanych - onegdaj nalocie jeszcze płonie. Był to najbardziej skoncentrowany nalot dotychczasowy na Włochy.

OPERACJE LOTNICZE NAD FRANCJĄ, BELGIĄ I HOLANDIĄCiężki nalot amerykański na Le Mans

LONDYN 1.7. Niemcy miały wczoraj dzień wytchnienia - od samolotów sojuszników, które operowały natomiast w wielkiej liczbie nad Francją, Belgią i Holandią. Najcięższy nalot dokonała silna formacja bombowców amerykańskich, eskortowana przez liczne zespoły myśliwskie, na Le Mans w zachodniej Francji, w odległości 211 km. od Paryża. Myśliwce eskortujące zestrzeliły dwa Messerschmidty. Bombowce amerykańskie zestrzeliły wiele innych maszyn. Sojusznicy nie ponieśli żadnych strat.

Ubiegłej nocy brytyjskie myśliwce bombardujące uszkodziły w pobliżu Dunkierki 3 z sześciu konwojowanych statków niemieckich. Z wyprawy tej nie powrócił jeden samolot.

W dzień RAF bombardował ośrodki kolejowe w północnej Francji. W ciągu 24-ch godzin zniszczone lub uszkodzone 30 parowozów.

Obrady Polskiego Zjazdu Katolickiego w LondynieMIN. MIKOŁAJCZYK O PRZEŚLADOWANIACH KOŚCIOŁA W POLSCE

LONDYN 1.7. Z udziałem prezydenta Rzplitej Wł. Raczkiewicza obraduje w Londynie Polski Zjazd Katolicki. Wczoraj przemawiał wice-premier Mikołajczyk, przedstawiając prześladowania kościoła w Polsce przez okupanta. Z 21.000 probostw istnieje obecnie tylko 3.000. Z 46-iu biskupów zostało 7-iu.

Dzień dzisiejszy

BIJE GODZINA...

O SZACUNEK DLA HISTORII

"Rzeczpospolita Polska" wydała piękny i pożyteczny numer, poświęcony Armii, Rządowi i Emigracji. Dwudziestoczworostronnicowa, ilustrowana publikacja w warunkach konspiracyjnych jest niemalym sukcesem technicznym. Treść pisma - odświeżająca i ciekawa, szczególnie jeśli chodzi o wiadomości i reportaże z życia i walk żołnierza polskiego.

Nie powieźlibyśmy ja nak wszystkiego, gdybyśmy po prostu przestali na tych najbardziej zasłużonych pochwałach. Sądźmy, iż spełniemy swój obowiązek publicystyczny, starając się sprostować błąd popełniony przez "Rzeczpospolitą Polskę". Otóż w artykule p.t. "Podróż do Polski", omawiającym charakter i zadania obecnej emigracji polskiej w porównaniu z dawnymi emigracjami zarobkowymi, znajdujemy taki ustęp:

"W tym momencie nie poszukują Polacy chleba na świecie. Nie poszukują emigracja polska, która również nie szukała w świecie chleba. Bo ta emigracja nie miała żadnych środków do realizacji swych marzeń - musiała więc gnąć w tych marzeniach. Teraz na emigracji jest Rząd i Wojsko".

Życie narodu polegające na stałym wiązaniu aktualności i przyszłości z przeszłością historyczną. Napisać o emigracji polskiej, która autor z niewiadomych powodów nazywa "paryską", a która przeszła do historii pod imieniem "wielkiej", że "gniła w marzeniach" - to brzmi co najmniej dziwnie.

Emigracja ta - żołnierska i polityczna - zapisała się w pamięci potomnych własną znakomitą aktywnością robotniczą, walkami w kraju inspirowanych i prowadzonych, i wprawdzie udziałem we wszystkich bojach wolnościowych Europy. Jej historia rozpoczyna się wyprawą Zaliwskiego, a kończy się chyba jeszcze na barykadach Paryża w r. 1871, - ale sformowaniem w r. 1918 bohaterstwa pułku bajonczyków polaków emigrantów w Francji.

Wielka Emigracja - wielka, bo inaczej nie można nazwać emigracji Mickiewicza, Słowackiego, Polowela, Mochnackiego, Gałczyńskiego, Mięrowskiego, Niemcewicza, Helmana, Bema, i Szymona Konarskiego - dokonała potężnego dzieła stworzenia wspierającej literatury narodowej i głębokiej myśli politycznej, przekształciła naród polski w społeczeństwo - nowoczesne, związała sprawę polską z Europą, umiejscowiła - to kwestię w zespole zagadnień polityki światowej. Można jej wiele zarzucić, nawet to, że zbyt pochopnie i łapczywie chwyciła za broń, gdy sądziła, że o pomoc może własnej i innych sprawie. Gniły nigdy nie zabliznione rany żołnierzy Emigracji, gniły płuca jej poetów i polityków w strasznych warunkach zżeranych namiętnością Polski i jej wolności. Ale jej duch, jej myśl i czyn były z gatunku najeżystszych i najzłachetniejszych, najdroższych i najbardziej czynnych.

Wobec - była to Emigracja, która ciałem nie powróciła - do kraju. Zrobiła jednak wszystko, co w tych warunkach można było zrobić. O tamtym pokoleniu można powiedzieć, że przegrało powstanie, ale że w eksploatacji za ten błąd, wygrało swe tułactwo.

Dzisiaj warunki są inne. Najeżdźca zajął kraj w ogniu wojny światowej. Mamy Rząd i Armię, mamy za sobą trzy czwarte sprzymierzonego z nami świata. To szczególnie nasze i naszej emigracji. Ale ta sytuacja nie daje nam jeszcze prawa do paczenia historii, celem podniesienia własnych zasług. Bo jest paczeniem historii, gdy "Rzeczpospolita Polska" w tym artykule pisze:

"Imy... musi być reżenans takiej emigracji zagranicą. Nie tylko nie zostanie ona wchłonięta i stracona dla narodu /dokonanie obok/

Prasa włoska ostatnich dni dała obraz rezygnacji, z jaką Italia oczekuje zbliżających się wydarzeń. "Rozdział bitwy o Włochy" konczy się - mówi "Messagiero" - rozdział rozpoczęty w Tunisie".

"Popolo di Roma" podkreśla moralną bron, jakiej dobyli w tej walce Sprzymierzeni. Prasa, radio, ulotki - oraz pociegnięcie przez nich do walki wojsk francuskich, polskich, greckich i jugosłowiańskich. Pocieszają się rzekomą odpornością Włoch, gazeta rzymska nie tai, że nadchodzi dla państwa okres najcięższy, że czekają je "wypadki nieporównywalnie".

NA WSZELKI WYPADK

Coraz nieprzyjemniej robi się w krajach, pozostających pod opieką Niemiec, jako że latem a chwila mogą one znaleźć się w strefie nowych wypadków wojennych. Na przykład Kopenhaga i in. zabezpiecza swe zbiory, tym bardziej, że w początku tego roku była już bombardowana. Biblioteka królewska bardzo bogata w cenne zbiory, już na początku wojny zabezpieczyła swe najcenniejsze zbiory, jak rękopisy, inkunabuły i stare druki. Obecnie przystępuje się do starannego ukrycia pierwszych stu tysięcy a więc dziesiątej części samego księgozbioru.

Muszą się z tym spieszyć i to bardzo...

du, lecz przeciwnie jest jego - żywym reprezentantem".

Czy to ma znaczyć, że "gniła w marzeniach" Wielka Emigracja nie reprezentowała Polski? Przypomnijmy sobie, co pisał o tym jeden z jej żołnierzy:

"W strzaju zebrać odbieraliśmy hołdy ludów... Wtenczas - to poraz pierwszy uczuliśmy, - czym jesteśmy, za jak wielką, powszechną walczyliśmy sprawę; pocśmy w ciele poszli strony... I zrozumieliśmy, że misją naszą jest przewodniczyć ludom w walce przeciw ujarzmieniu. I byliśmy gotowi przelać krew naszą - za każdą wolności sprawę. Powieźliśmy więc sobie: przez - ludzką do Polski".

KAZDY POLAK ŻOŁNIERZEM

WALKI CYWILNEJ!

Na liście zbrodniarzy wojennychDÜRFELD - ZDEGENEROWANY KAT WARSZAWYotrzymał pierwsze krwawe ostrzeżenie

Są na szczęście nieliczni Polacy, którzy dzielą Niemców na dwie kategorie: dobrych i złych. Takie określenie słyszy się z ust tej małej grupki Polaków, którzy zapominając o godności narodowej utrzymują z Niemcami stosunki towarzyskie i handlowe i ciągną z tego osobiste korzyści. Protestujemy przeciw takim określeniom! Są tylko: żli, łotry i kanalie.

Brak jednak słów dla określenia ober-łotra, Ernesta Dürfelda, nadburmistrza w stanie spoczynku, pełniącego dziś oficjalnie funkcje kierownika III decernatu miejskiego przedsiębiorstw. Na tego to właśnie Dürfelda dokonano w ubiegły piątek ostrzegawczego zamachu przed gmachem PKO przy ul. S-to Krzyskiej. Łączy on w sobie wszystko, co podłego i łotrowskiego jest w psychice pruskiej.

Jest on na swoim odcinku królikiem - z nikim, nawet z Leistem się nie liczy, rozmawia tylko czasem ze swoim kuzynem, Gub. Fischerem. Przed wojną był nadburmistrzem Düsseldorfu, skąd jako wariat został usunięty. Nie pomogła nawet bardzo dawna przynależność partyjna /nr. legitymacji 131/.

Stale pijany /pije nawet w biurze/ jest jednym z największych katów Polaków. Nie dająca się nawet zliczyć ilość straconych i zesłanych do obozów koncentracyjnych Polaków, przeważnie pracowników przedsiębiorstw miejskich to jego dzieło. W okresie likwidacji Ghetta codziennie jeździł na ochotnika na wyprawy i z dziką pasją polował na Żydów, czym się bardzo przed swoim otoczeniem chlubił.

Łotrówstwo swoje posunął tak daleko, że w mowie wygłoszonej do pracowników z M.Z.K. w dn. 4-go ub.m. w swoim biurze w gmachu PKO na rogu S-to Krzyskiej i Marszałkowskiej zagroził śmiercią nie tylko swoim pracownikom, ale całym ich rodzinom z kobietami i dziećmi.

Dla uzupełnienia charakterystyki tej bestii hitlerowskiej musimy dodać, że jest on homoseksualistą. Jeszcze raz widziałem zakłamanie teorii hitlerowskiej, która za to zboczenie stawiała Röhma i jego towarzyszy, a jednego z największych zboczeńców, idiotę Dürfelda, toleruje na najwyższych szczeblach swojej drabiny urzędniczej.

Hitler go toleruje, ale straszna i bezwzględna zapłata czeka tego arcy-łotra oraz jego żonę i dwoje dzieci, zamieszkujących pod ochroną Werkschutzu na stacji pomp przy ul. Czerniakowskiej 124, w domu specjalnie urządzonym za cenę z górą 1/2 miliona złotych na koszt miasta.

Gangrenę wypalimy gorącym żelazem. Slubuje to Polska Walcząca. Dzień porachunku jest bliżej, niż się p.Dürfeldowi może wydawać.

POKWITOWANIA: SKIBA-Wojt-100, Kluczek-20, Dziad-35, Malusienka /zbiorowo/-140, Stal-50, My-40, Wiśnia-20, Marysia-20, I.B.-20, Y.G.-20, Chacha-100, A.A.-20, SS-5, MSCICIEL: Jolanta-20, Kair-20, Gumowy-Obcas-50, Nadzieja-30, P.Zofia-100, Mały Dab-40, Samolot Jadwig-20, Wiktoria-15, Wd-15, Kraj-15, Polka-15, Ursus-30, Koza-20, Korek-20, Figa-65, Darc-140, Rozwaga-40, Olek z Mamusią-20, Krahik-30, Ryszard-20, Mechanik-40, Rys-60, Budrys-100, Brzechwa I-20, Wic-30, Kmicic-30, Czworka-60, "12"-50, Ostrzeń-20, Un Pen-150, Juras-20, Maria-40, Kluczek-50, Orzeł-20, Salomea-20, Kwiecień-1 ryza papieru.

WYDAWNICTWO "PRASA ZJEDNOCZONA"

OpilkiNIE SIAŁ, NIE ORAŁ - NIE ZBIERZE

"Gen. Gouverneur", dr. Frank-siedzi już po swoich podróżach inspekcyjnych na Wawelu i oblicza zapewne, ile to zboża i innych produktów potrzeba dla ugłaskania Polaków. Czy starczy 15 dkg. chleba dziennie i jajko na miesiąc? Bo przecież we wszystkich przemówieniach w swojej podróży zapowiadał, iż z dniem 1-go września podwyższy racje żywnościowe dla ludności polskiej.

A może racje istotnie będą wyższe? Może "gen. Gouverneur" dochodzi już do tego, że i inni Niemcy przekonania, iż do 1-go września skończy się okupacja i oglądanie Polski. Wprawdzie dr. Frank tłumaczył to jako gest wspaniałomyślności niemieckiej za lojalne stanowisko przeważającej części ludności - myślimy jednak, iż dysponowanie planami po tego rocznych krwawych żniwach wypływać będzie z wprost przeciwnego stanowiska społeczeństwa polskiego...

Czekajmy cierpliwie do 1-go września.

GIELDA

Dolar zł.-321, papierowy-71,
rubel zł.-165, złoto łom - 105,
wyrób - 120-140, marka - 3.00.

W Krakowie, jak w WarszawieZAMACHY REWOLWEROWE NA NIEMCÓW I ZDRAJCÓW

Z Krakowa donoszą, iż sytuacja jest tam również napięta jak w Warszawie. W ciągu maja zanotowano szereg zamachów na Niemców i sprzedawczyków M.in. w dniu 31 maja o godz. 18-30, przy ul. Dunajewskiego dokonano zamachu na wyższego oficera policji niemieckiej. Odniósł on ciężkie rany, zamachowcy zbiegli. W dniu 21 maja rano został zastrzelony urzędnik Arbeitsamt - Jerzy Kałamucki w swoim mieszkaniu w Bronowicach Małych. Był on jednym z najgorliwszych slugusów niemieckich.

WARSZAWA ROK III